

ESTOTE BENEDICTI

občasník samporských benediktínov • 26. číslo • Veľká noc 2020

STAT CRUX DUM VOLVITUR ORBIS.

KRÍŽ STOJÍ, KÝM SVET SA TOČÍ.

Všetkým prajeme,
nech sa slová vzkrieseného Pána
splňajú vo Vašom každodennom živote
a nech sa stanú prameňom
pravej viery, nádeje a lásky.

mnísi benediktíni

Sampor, Veľká noc 2020

Editoriál

Zo všetkých strán nás zaplavujú správy o šíriacej sa pandémie koronavírusu. Neustále sa aktualizujú štatistiky o pozitívnych vzorkách a tiež úmrtiach spôsobené vírusom COVID-19. Množia sa rôzne scenáre a konšpirácie, ktoré často spôsobujú obavy, negatívne zmýšľanie, strach...

Nepodľahnime pesimizmu!

Svojím občasníkom Vám chceme len pripomenúť, že v krste sme sa stali Božími deťmi a ako také sme obdarení POKOJOM a NÁDEJOU!

Práve týmto duchom sú preniknuté nielen uverejnené poetické slová v básňach, ale i ostatné články. Spoločne nám chcú pripomenúť:

*Nádej je ako skoba v strmej stene,
hodváb belostného padáka,
elixír na krídla ulovené,
či objatie, keď nás vylaká
naozajstný život s tým, čo dáva
alebo si berie bez výzvy,
v teple dlaní ubolená hlava
rany časom skryté pod jazvy.**
Nádej nemôže zomrieť,
lebo to by už nebola nádej!

Milí čitatelia,
plnosť pokoja,
ktorý prináša vzkriesený Kristus,
pevné zdravie a stálu nádej
Vám praje

redakcia

(*Z básne Nádej na dne slzy, Janka Bernát-hová-Lehotská)

A ešte vám vyjadrujeme mnohonásobné
ĎAKUJEME
za neustávajúcu pomoc a podporu.

Ticho Veľkej noci

Pred niekoľkými mesiacmi sa naše kostoly ponorili do ticha svätej noci, aby sme v nich spolu s pastiermi v tichosti našich sŕdc pokľakli pred narodeným Mesiášom. Hoci sme to vtedy vôbec nečakali, tak i v týchto týždňoch sa naše chrámy opäť ponorili do ticha, na ktoré sme neboli pripravení. Ticho vždy spre-
vádzalo Ježiša ako počas jeho narodenia, tak i najmä počas jeho vykupiteľskej obety. Vlastne boli tam aj tí, ktorí kričali, no oni vytvárali vždy len negatívnu kulisu Ježišovej tichosti. Kristus sa v tichu Getsemanskej záhrady modlil a Judáš svojim bozkom hlasne kričal. Mesiáš mlčky stál pred Herodesom a vojakmi, no oni ho vysmiali a krikom urážali. Ticho bolo i na Golgote, len niekoľkí túto tichú udalosť vykúpenia prerušovali svojim posmešným rúhaním sa. I ráno zmŕtvychvstania nebolo hlučným divadlom pre zhromaždené davy, ale príležitosťou stretnúť vzkrieseného Krista pre tých, ktorí v tichosti svojho srdca horeli túžbou nájsť ho.

Nebudme v týchto ťažkých časoch tými, ktorí chcú na Boha kričať a niečo mu vyčítať, ale skôr tými, ktorí povedia: Ježišu, tichý a pokorný Srdcom, sprav moje srdce podľa svojho Srdca.

Tomáš Pavlík, kaplán, Žilina

Janka Bernáthová-Lehotská

Balada o chlebe

Vráskavá tvár a chrbát ohnutý.
Znavený pútnik tejto zeme.
Kto pozdvihne ho,
ja alebo ty,
keď môžeme mať, čo len chceme,
keď všetko nám je dovolené
a všetko je dnes na predaj.

Pravda, svedomie,
vraj aj láska,
múdroseň, češť,
odvaha i strach,
márnivosť – ducha slepá páska...

Tak o čo prosíš v modlitbách?

Vráskavá tvár a chrbát ohnutý,
Kristovo telo ubolené.

Kto vykúpi ho,
ja alebo ty,
spod ťarchy hriechov tejto zeme?

Z básnickej zbierky Listové tajomstvá

Darček

Hovorí sa:

„Koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje.“

Viera nám zas vraví:

Krížová cesta nie je veru krásna,
vykúpenie nám však všetkým hlása!

Preto Vám ju dávame a spásu Vám prajeme.

Prijmite tento darček malý, aby sme sa i naďalej radi mali.

Pápež: Kľúčové slová po epidémii budú...

Z rozhovoru talianskeho denníka *La Stampa* s pápežom Františkom z 20. 3. 2020 o tom, ako sa má veriaci, ale i neveriaci človek zachovať v situácii šírenia sa koronavírusu. **„Všetci sme na jednej lodi,“** hovorí pápež, **„je to výzva k solidárnosti a bratstvu celého ľudstva“.** **Tento náročný čas treba prežívať „s kajúcnosťou, spoluciténím, nádejou a pokorou.** Je poznamenaný bolesťou a tieňmi, ktoré vstúpili do našich domovov.“

„Pôstne obdobie“, vysvetľuje pápež František, „nás modlitbou a pôstom učí, aby sme hľadali na druhých so solidárnosťou. V očakávaní záblesku svetla, ktoré znovu rozžiari všetko a všetkých, mi prichádzajú na um apoštoli v búrke, ktorí volajú na Ježiša: ‚Učiteľ, topíme sa!‘ Modlitba nám dáva pochopiť našu zraniteľnosť. **A v ťažkej, zúfalej situácii je dôležité vedieť, že je tu Pán, o ktorého sa môžeme zachytiť“.** Boh nás podpierá, prináša nám silu a blízkosť, ako to urobil s učeníkmi, alebo podaním ruky topiacemu sa Petrovi.

Svätý Otec pripomína: „Pomáha nám vzájomná spolupráca, zmysel pre zodpovednosť a duch obetavosti, ktorý sa rodí na mnohých miestach. **Nemôžeme robiť rozdiely medzi veriacimi a neveriacimi.“** Musíme ísť ku

koreňu, a tým je ľudskosť.

Pápež sa podelil o jednu príhodu: „Istá staršia pani sa vo vedomí, že zomiera, chcela rozlúčiť so svojimi drahými. Zdravotná sestra ju cez videohovor spojila s vnučkou a takto mohla stará pani odchádzať potešená. Je to posledná potreba, mať blízku pomocnú ruku. A mnohí zdravotníci sprevádzajú túto poslednú túžbu načúvajúc

bolesti zo samoty, vezmúc človeka za ruku. Ďakujem všetkým zdravotníkom, zdravotným sestram, lekárom a dobrovoľníkom, ktorí sa napriek mimoriadnej únave skláňajú s trpezlivosťou a dobrotou srdca, aby nahradili nútenú neprítomnosť príbuzných.“

Slová pápeža Františka o tom, čo sa deje a na čo to posluži pre budúcnosť: **„Na pripomenutie, že ľudstvo je jedným spoločenstvom a ako je zásadne dôležité univerzálne bratstvo.** Musíme myslieť na to, že to bude trochu ako po vojne. Nebude viac ‚ten druhý‘, ale budeme ‚my‘. Musíme hľadiť viac na korene: starí rodičia, starí ľudia. Musíme vytvoriť skutočné bratstvo; pamäť tejto náročnej skúsenosti, prežitej všetkými spoločne. A napredovať s nádejou, ktorá nikdy nesklame. **Toto budú kľúčové slová pre nový rozbeh: korene, pamäť, bratstvo a nádej.**

(Zdroj: TK KBS, krátené)

V týchto dňoch ohrozenia sa stretávame s mnohými výzvami k modlitbe. Uvedomujeme si, že ľudské možnosti sú limitované a nestačia len naše schopnosti a dobrá vôľa. Čoraz viac sa v nás upevňuje vedomie, že sme v rukách Všemohúceho. Preto tak dôverne voláme k nemu.

Modlitba je najsilnejší prostriedok, ktorý v danej situácii môžeme použiť. Pripomína to aj sv. Benedikt, keď hovorí o záchrane blúdiaceho brata: „Opät nech urobí ako múdry lekár: keďže použil hojivé prostriedky, masti napomínania, liek Svätého písma, napokon aj oheň exkomunikácie alebo údery prútov a vidí, že jeho snaha nemá vplyv, nech ešte použije, čo je väčšie, modlitbu svoju a bratov za neho, aby Pán, ktorý môže všetko, uzdravil chorého brata“ (RB 28,2-5).

Mnohé biblické postavy sú povzbudením práve v takejto prosebnnej modlitbe. Praotec Abrahám prosí za záchranu Sodomy a Gomory. A Boh sa nechal uprosiť. Žiaľ, nenašlo sa ani desať spravodlivých, aby kvôli nim Pán zrušil trest (porov. Gn 18,16n). Iným prosebníkom je Mojžiš, keď modlitbou zachraňuje Amalekitmi ohrozovaných Izraelitov. Kým mal Mojžiš zdvihnuté ruky, víťazil Izrael, len čo ruky spustil, ví-

fazil Amalek (porov. Ex 17,1n). Kráľovná Ester tiež zachraňuje svoj ľud pôstom a modlitbou (porov. Est 14,1n). Podobne robia mnohí ďalší.

Krásnym príkladom modlitby príhovoru je Panna Mária na svadbe v Káne Galilejskej (porov. Jn 2,12). **Modlitba príhovoru je veľkým darom pre nás samých.**

Umožňuje nám nielen odvrátiť každé nebezpečenstvo, ale mať aj účasť na záchrane duší. Sv. Terézia z Lisieux povzbudzuje, že *máme pozdvihnúť oči, aby sme videli, že v nebi sú prázdne miesta, ktoré máme zaplniť, a tak sa stať Mojžišom modliacim sa na vrchu.* Môj bratranec kňaz Anton hovorí: „Mojou úlohou nie je zaplniť kostoly, ale zaplniť nebo!“

Ježiš nám pripomína cez podobienstvo o sudcovi a vdove: „*Neobrání Boh svojich vyvolených čo k nemu volajú dňom i nocou a bude k nim nevšímavý?*“ (Lk 18,1-8). Prosme v mene toho, ktorý nás vyzýva: „*Veru, veru, hovorím vám: Ak budete o niečo prosiť Otca v mojom mene, dá vám to. Doteraz ste o nič neprosili v mojom mene. Proste a dostanete, aby vaša radosť bola úplná*“ (Jn 16,23-24).

o. Vladimír

„Kristus nepočúva tvoju modlitbu. On sa jej totiž priamo zúčastňuje. Bez Krista nikdy nepríde modlitba k Otcovi. On sám ju prináša k Otcovi a podopiera ju svojou zásluhou. Nič z toho, čo v modlitbe povieš, nemá žiadnu cenu, ak nepovie Kristus amen.“ (**Matta-el Meskin**)

Výkrik doktora z Lombardie

O víruse, smrti a Bohu

Svedectvo 38-ročného lekára z Lombardie, Juliana Urbana.

„Nikdy som si ani v tých najtemnejších nočných morách nepredstavoval, že by som mohol vidieť a zažiť to, čo sa deje v našej nemocnici počas týchto troch týždňov. Nočná mora neprestáva, príliv sa zväčšuje a zväčšuje. Na začiatku boli niekoľkí, potom desiatky, potom stovky... A teraz už nie sme viac lekári, stali sme sa „triediční na páse“. Rozhodujeme, kto by mal zostať žiť a koho by sme mali poslať zomrieť domov, aj keď všetci títo ľudia platili talianske dane počas celého svojho života.

Až po posledné dva týždne ja a moji kolegovia sme boli ateisti; čo je šťastie normálne, pretože sme lekári a naučili sme sa, že veda vylučuje prítomnosť Boha. Vždy som sa smial mojim rodičom, ktorí chodievali do kostola.

Pred deviatimi dňami k nám prišiel 75-ročný pastor. Bol to láskavý muž, mal vážne dýchacie ťažkosti, ale mal so sebou Bibliu a na nás zapôsobil tým, že z nej predčítal zomierajúcim, a držal ich za ruku.

Všetci doktori sme boli unavení, znechutení, psychicky a fyzicky vyčerpaní, keď sa naskytla príležitosť počúvať ho. Teraz musíme priznať: my ako ľudia sme dosiahli svoje limity, viac už nemôžeme urobiť a pritom každý deň zomrie viac a viac ľudí. Sme celkom vyčerpaní, máme dvoch kolegov, ktorí umreli a iní boli nakazení.

Uvedomili sme si, že tam, kde končí to, čo človek môže urobiť, máme zrazu veľkú potrebu a začali sme od neho žiadať pomoc, kedykoľvek sa nám naskytlo pár voľných minút. Rozprávame sa medzi sebou a nemôžeme uveriť, že napriek tomu, že sme zarytí ateisti, teraz každý deň hľadáme pokoj a žiadame Pána, aby nám pomohol vytrvať, aby sme sa mohli starať o chorých. Včera 75-ročný pastor zomrel; a napriek tomu, že až dodnes sme tu za tri týždne mali viac ako 120 úmrtí a že sme boli všetci vyčerpaní a zničení, on nám dokázal, napriek jeho stavu a našim problémom, priniesť POKOJ, v ktorý sme už ani nedúfali.

Pastor odišiel k Pánovi a čoskoro ho budeme nasledovať aj my, ak to bude takto pokračovať.

Nebol som doma už 6 dní, neviem, kedy som naposledy jedol. Uvedomujem si svoju neužitočnosť na tejto zemi a chcem venovať aj môj posledný dych pomoci ostatným. Som šťastný, že som sa vrátil k Bohu, i keď som obklopený utrpením a smrťou mne podobných.“

Svedectvo spracoval Gianni Giardinelli. Do slovenčiny preložil Blažej Štrba.

Publikované 20. 3. 2020 na Facebooku a 21. 3. 2020 na <https://www.marcotosatti.com/2020/03/21/il-grido-di-un-medico-in-lombardia-sul-virus-la-morte-e-dio/>.

Postskriptum

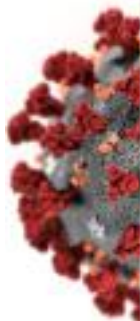
Či správa z predchádzajúcej strany je falzifikát, žiaľ, nie som v stave posúdiť. Ak by ním aj bola, dôvod jej vzniku je asi negatívny. Avšak aj v tomto prípade by som to využil na to, aby som v aktuálnej bolestnej situácii s vírusom Covid-19 vyzdvihol iba posolstvo tejto správy. Preto píšem toto postskriptum. Mohol by som podobne spochybniť napr. aj posolstvo Knihy proroka Jonáša, ak by som ho postavil na (historickej) pravde-nepravde o tom, či by vôbec ryba mohla Jonáša zhltnúť a po troch dňoch vyvrhnúť, alebo nie; alebo či by vôbec príkaz ninivského kráľa spôsobil obrátenie všetkých ľudí aj zvierat, alebo nie, atď. A ak Jonáša ryba nezhltla alebo ak kráľa neuposlúchali zvieratá, tak potom by malo byť celkové posolstvo Jonášovej knihy falzifikátom? Vonkoncom nie.

Ved' aj podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi si Ježiš vymyslel ako fiktívny príbeh, ako odpoveď príliš alibistickému farizejovi. Nič to nemení na fakte, že Ježiš ním vyjadril jedno z najdôležitejších posolstiev, a to pomáhať núdznemu, ktorý je vedľa nás – bez rozdielu.

Podobne, ak i uvedená správa by mala byť falzifikátom (možno sa to môže zdať aj kvôli úmyselnej zámene mien osôb, s ohľadom na možné dôsledky pre niektorých preživších z príbehu), možno predsa len však odzrkadľuje vážnosť pandémie a najmä pravdu o tom, ako s ňou musia ľudia zápasiť a vysporiadať s bolesťou či nekompromisnou smrťou. **Nech by správa bola aj nepravdivá, výzva na obrátenie k Bohu je stále pravdivá.**

Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré. (Rim 8,28)

Blažej Štrba

Najkratšia-najkrajšia báseň?

Tibor Kočík

Patetická otázka

**Prečo má slza
tvar srdca?**

Z básnickej zbierky Rok zasvätenca

Velkonočné tajomstvo jednotou viery spája tých, čo sú telom vzdialení

Bratia moji, je nádherné ísť od jedného sviatku k druhému, prechádzať od modlitby k modlitbe a od

jednej slávnosti k druhej. Lebo je tu čas, ktorý nám ponúka nový začiatok, veď oznamuje sväté velkonočné sviatky, keď sa Pán obetoval. My sa ním živíme ako pokrmom života a jeho predrahou krvou stále obveseľujeme svoju dušu ako vodou z prameňa, a pritom sme stále smädní, stále horíme. Veď náš Spasiteľ sa ujíma tých, čo sú smädní, a vo svojej добрote volá vo sviatočný deň tých, čo majú smädné srdce: „Ak je niekto smädný, nech príde ku mne a nech pije.“

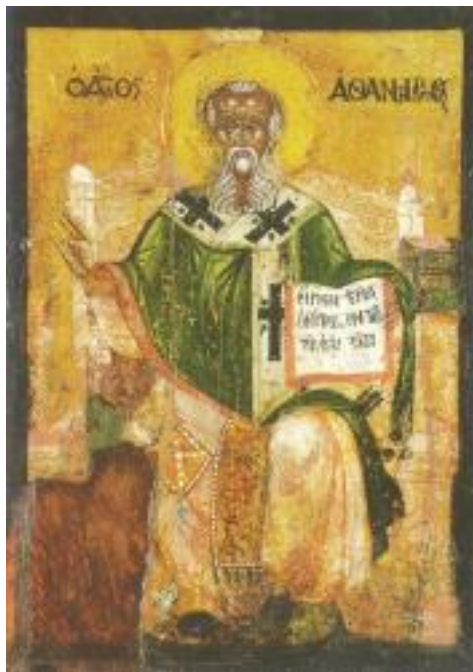
No nielen vtedy môže každý pristúpiť a uhasiť si smäd, ale kedykoľvek niekto prosí, ochotne sa mu dovoľí pristúpiť k Spasiteľovi. Milosť tohto sviatku nie je obmedzená len na určitý čas. Jej žiarivý lúč nepozná západ, ale vždy je pripravený osvietiť ducha tých, čo po tom túžia. A nepretržite pôsobí na tých, ktorí majú osvietenu dušu a vo dne v noci uvažujú nad Božími knihami. Oni sú ako človek, o ktorom sa hovorí, že je

blažený, ako sa píše vo svätom žalme: „Blažený človek, čo nekráča podľa rady bezbožných a nechodí cestou hriešnikov, ani nevysedáva v kruhu rúhačov, ale v zákone Pánovom má záľubu a o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.“

Ale Boh, moji milovaní, ktorý pre nás na začiatku ustanovil tento sviatok, umožňuje nám sláviť ho každoročne. On vydal svojho Syna na smrť pre našu spásu a z toho istého dôvodu nám dáva sviatok, ktorý je zaradený do ročného cyklu. Tento sviatok nás vedie cez útrapy tohto

sveta. Boh nám už teraz dáva spasiť radost' prýštiacu z tohto sviatku, lebo nás privádza do jedného spoločenstva, všetkých všade duchovne zjednocuje, dáva nám možnosť spoločne sa modliť a spoločne vzdávať vďaky, ako to má byť na tento sviatok. A to je zázrak jeho dobroty: veď to on na tento sviatok zhromažďuje tých, čo sú ďaleko, a jednotou viery spája tých, čo sú azda telom vzdialení.

***Z Velkonočných listov svätého biskupa Atanáza
(Ep. 5, 1-2: PG 26, 1379-1380)***

Svieca

Ľudská duša je neprestajne zamestnaná tým, aby pomocou vonkajších skutočností vyjadrila svoj vnútorný život. Hoci sme hlboko odlišní od vonkajších vecí, predsa sme s nimi takomne spojení. Nie sme ako ony, a predsa všetko, čo je, alebo čo sa stáva, je naším obrazom.

Jeden z týchto obrazných predmetov, ktorý ma fascinuje neobyčajnou silou a krásou – a myslím že podobne aj väčšinu ľudí – je horiaca svieca. Vzpriamene sa týči v kovovom podstavci na rozkročnom svietniku, jednoduchá a biela, a predsa nie je ani bledá, ani nevýrazná. Vyníma sa na akomkoľvek pozadí, stravujú v plamienku, ktorý sa jagá nad ňou, čistú hmotu vosku v nežne žiarivom svetle. Pripadá mi ako symbol ne-sebeckej štedrosti. Stojí na svojom mieste tak neochvejne, tak jasne sa napriamujú, tak nezaujato, v dokonalej pripravenosti poslúžiť. Nachádza sa tam, kde je to dôstojné a správne – pred Bohom.

Stojí na svojom určenom mieste, stravujú sa vo svetle a teple.

Samozrejme, svieca to robí nevedome. Nemá dušu. Ale my jej môžeme dať dušu, keď z nej spravíme výraz vlastného postoja.

Byť sústredený v tej istej štedrej pripravenosti k službe. „Tu som, Pane.“ Hovoriť tou istou rečou čistej, striedmej ochoty k službe ako svieca. Nechať prerásť jej pripravenosť do

vytrvalej vernosti. Ako táto svieca, chcem stáť v tvojej prítomnosti, Pane.

Nevyhýbaj sa, ani si neulažčuj svoje povolanie. Vytrvaj. Nepýtaj sa prečo a načo. Stravovať sa v pravde a láske, svetle a teple, kvôli Bohu, to je najhlbší zmysel ľudského života.

Bitie do prs

Na začiatku svätej omše v rámci úkonu kajúcnosti hovoríme slovami: „Vyznávam

všemohúcemu Bohu i vám bratia a sestry, že som veľa zhréšil... Moja vina, moja vina, moja prevelká vina,“ a pri týchto slovách sa bijeme do prs. Čo znamená tento úkon?

Jeho zmysel možno ľahko odhaliť, keď ho konáme správne. Oprášiť si odev končekmi prstov nie je bitím sa do prs. Je potrebné sa udrieť zavretou päťou. Na jednom starom obraze svätého Hieronyma v púšti svätec kľací na zemi a bije sa do hrude kameňom. Bol to riadny úder, nie iba nejaký elegantný dotyk. Udierať sa do prs znamená biť na múry nášho vnútorného sveta, aby sme ich rozbili. Duša prechádza na Božiu stranu a zaujíma jeho miesto proti sebe. Uvažujeme o sebe tak, ako nás vidí Boh. Úder do hrude nás má prebudiť. Má za cieľ zatriasť dušou, aby sa vrátila k vedomiu, že Boh k nej prehovára a volá ju.

Z knihy Romana Guardiniho: Von heiligen Zeichen preložil a upravil o. Ján

¹ Hľa, v Egypte je zabitý veľkonočný baránok,
Pravdivý Baránok sa však obetuje na Sione.

Refrén: Chvála Synovi, Pánovi symbolov,
ktorý všetky symboly naplnil svojím ukrižovaním!

² Pohliadnime, bratia, na oboch baránkovi:
či podobní sú a či odlišní!

³ Zvážme a porovnajme ich obdivuhodné činy:
prvý je symbol, druhý Pravdivý Baránok.

⁴ V symbole vidme tieň,
ktorý sa v Pravde naplnil.

⁵ Nakloňme sluch k jasnej reči dávnej Veľkej noci
i k tejto našej Veľkej noci a jej dvojitému triumfu.

⁶ Veľkonočný baránok znamenal pre ľud
exodus z Egypta, a nie vstup doň.

⁷ Tak i Pravdivý Baránok priniesol národom
exodus z bludu, a nie vstup doň.

⁸ Navyše, z podsvetia Baránok Života
vyviedol mŕtvych von ako ten z Egypta.

⁹ Pod Egyptom skrýva sa dvojica symbolov,
totiž obraz Bludu i Podsvetia.

¹⁰ Egyptské lakomstvo sa vo veľkonočnom baránkovi
naučilo dávať; to mu nebolo vlastné.

¹¹ Hlad Podsvetia kvôli Baránkovi Života
vyvrátil a vydal mŕtvych späť; to nebolo vlastné jeho prirodzenosti.

¹² Nenásytný blud kvôli Pravdivému Baránkovi
vyvrátil a odovzdal národy obdarené životom.

¹³ Kvôli veľkonočnému baránkovi faraón vrátil
ľud, ktorý – ako smrť – zadržiaval.

¹⁴ Kvôli Baránkovi Života vrátila smrť
spravodlivých, ktorí tak vyšli z hrobov.

¹⁵ Kvôli Pravdivému Baránkovi vydal Satan
národy, ktoré – ako faraón – zadržiaval.

¹⁶ Vo faraónovi sa skrýva dvojica predobrazov:
poukazuje totiž na Smrť i Satana.

¹⁷ Egypt bol veľkonočným baránkom zlomený
a cesta sa tak rozprestrela pred Hebrejmi.

¹⁸ Kvôli Pravdivému Baránkovi cestu k pravde uvoľnil
Satan, ktorý predtým cesty zahatal.

¹⁹ Ten istý Baránok Života vyšliapal pre pochovaných
cestu z hrobu – výkrikom, ktorý vydal na kríži. (*Porov. Mt 27,50*)

Svätý Efrém
Sýrsky patrí
nepochybne
k najväčším
teológom
v dejinách
kresťanstva.

Svedčí o tom

aj fakt, že ho pápež Benedikt XV. v roku 1920 vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Narodil sa začiatkom 4. storočia v meste, resp. regióne Nisibis (dnešný Nusaybin v Turecku), kde neskôr aj pôsobil ako diakon. Po tom, čo sa jeho rodné mesto stalo súčasťou Perzskej (Sasánskej) ríše, usadil sa v Edesse (dnešná Urfa v Turecku), kde v roku 373 zomrel. Efrém bol hlbavým mysliteľom, ktorý si za prostriedok na vyjadrenie svojich teologických úvah volil predovšetkým poéziu. Právom býva označovaný ako „Harfa Ducha Svätého“.

Preložený hymnus pochádza z cyklu, ktorý učenci označili ako De Azymis („O nekvasených chleboch“). V tomto hymne využíva poetickú štruktúru rovnoslabičných veršov, ktorej sila a krása sa, žiaľ, v preklade stráca. Čo sa týka obsahu, Efrém pracuje s typológiou baránka a porovnáva udalosti exodu, t. j. východu Izraelitov z Egypta, pri ktorých zohral baránok jedinečnú úlohu (Pesach; Ex 12), s Kristovou veľkonočnou udalosťou. Pre Efréma tak slúži baránok a ďalšie prvky exodu z Egypta ako predobrazy, ktoré sa naplňajú v Kristovom kríži a zmŕtvychvstaní. Ježišov veľkonočný triumf prekonáva slávu prvého exodu.

**Preklad z klasickej sýrčiny a
úvod: Peter Juhás, WWU Múnster; upravil o. Ján**

Opäť nám mníšky benediktinky z Horných Orešian podarovali veľkonočný paškál. Zobrazovaný je na ňom Kristus. Drží Kríž a Knihu – Božie slovo, kde je po latinsky napísané:

„Kto je smädný, nech príde“. Celá výzdoba je ich ručná práca.

K paškálu je priložená modlitba:

*Kriste,
prameň života,
daj, nech ťa smiem okúsiť
a nech moje oči vidia.
Ó, milosrdenstvo a zľutovanie
poslané na svet,
nádej stvorenstva,
nech smiem
okúsiť sladkosť tvojej nádeje,
nech som pre svet slepým,
ale osvieteným v Duchu
a skrze tvoju lásku
nech je môj život opojený až tak,
že opusí svet a jeho cesty.*

(sv. Izák Sýrsky)

Milan Rúfus

MODLITBA ZA SLOVENSKO

Viem jedno hniezdo.

Rád ho mám.

V ňom ako v Božej sieti
je mnoho otcov, mnoho mám
a mnoho mnoho detí.

To hniezdo uvil Stvoriteľ.

A sám aj určil komu,
koho tam pozve prebývať
do človečieho domu.

Viem jedno hniezdo.

Rád ho mám.

Hreje ma dňom i nocou,
vystlané mäkkou vravou mám
a mozolami otcov.

Môj dobrý Bože,
zhliadni naň.

Stráž nám ho neustále.
Ach, aspoň Ty ho, Veľký, chráň,
keď si ho stvoril malé.

Z básnickej zbierky *Nové modlitbičky*

I keby som mal zažiť pandémiu, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou

Ho takéhoto aj Ty osobne streneš: ak nezvládaš situáciu v zatvorenom byte, nech je pre Teba ramenom, na ktorom môžeš plakať; ak sa bojíš pri pohľade na štatistiky, nech je zdrojom Tvojej sily ísť vpred; ak prežívaš rozpaky pri pomyslení na budúcnosť, nech je pre Teba prameňom nádeje, ktorá vidí ďalej, dokonca aj za chvíľu života na tejto zemi; ak si sám, nech Ho streneš ako blízkeho a priateľa. Nech je pre Teba všetkým vo všetkom. Ty si pre Neho všetkým už odvtedy, ako sníval o tom, ako Ťa stvorí. Si pre Neho všetkým od večnosti.

Tento rok prežívame Pôst iným spôsobom, ako sme boli zvyknutí a ako sme to plánovali. Okolnosti, v ktorých sa nachádzame, nemôže nikto z nás priamo fyzicky zmeniť: nedá sa dohovoriť niekomu, aby mal rozum a už prestal, nedá sa to zastaviť tlačidlom „off“.

Nikto nám nesľúbil život bez ťažkostí. Ale Pán nám sľúbil, že bude vždy s nami. Prajem Ti preto, nech je tento čas príležitosťou počúvať a počuť Toho, ktorý chce byť pre Teba všetkým a nech

Nikto nám nesľúbil život bez ťažkostí. Ale nech by prišlo čokoľvek, nikdy sa Ti nestane nič bez toho, aby o tom nevedel. Zaujíma ho každý detail Tvojho života, je uchvátený najmenšou drobnosťou, ktorá sa Ťa týka. Máš spočítané všetky vlasy.

Prajem Ti pokojnú a trvalú radosť, ktorá pramení z tohto vedomia

**Tomáš Šandrik, duchovný správca
Slovenskej katolíckej misie v Ríme**

**Nie sme trestaní za naše skutky, ale sme trestaní našimi skutkami.
Tak, ako sme nimi aj odmeňovaní...**

Existuje čosi väčšie ako tvoje skutky: modlitba;
existuje sila účinnejšia ako tvoje slovo: láska.

Láska, ktorou je Boh v nás, ukáže nám cestu, po ktorej treba ísť...
v láske objavíš svoju cestu, v láske nájdeš odpoveď a v láske nájdeš pokoj.

Carlo Caretto (2.4.1910 – 4.10. 1988)

Rok Božieho slova 2020 budeme spájať aj so slovom karanténa. Tolko sa toho o nej v moderných médiách našej spoločnosti ešte asi nepopísalo. Slovo síce pochádza zo stredoveku, ale inšpirovali sa ním pravdepodobne z Biblie. Bolo to v 14. storočí počas obrovskej pandémie Čierna smrť – jednej z najväčších, ktorej v Eurázii podľahlo okolo 100 miliónov ľudí. Vtedy sa stanovilo trvanie karantény na 40 dní (z talianskeho výrazu *quarantino* – štyridsať, spočiatku to bolo iba 30), a to s najväčšou pravdepodobnosťou na základe biblickej tradície. Odborníci usudzujú, že to súviselo buď s kresťanským zachovávaním pôstu ako 40-dňovým obdobím duchovného očistenia. Iní sa zasa domnievajú, že 40 dní bolo zvolených preto, aby odrážalo trvanie dôležitých biblických udalostí, ako boli Ježišov pobyt na púšti či Mojžišov pobyt na vrchu Sinaj, alebo dokonca potopa. Vždy po 40 dňoch nastalo nové a sľubné obdobie. V každom prípade voľba 40 dní a pomenovanie vyjadruje nie medicínsku, ale náboženskú tradíciu. Dnešný medicínsky výraz má teda svoje korene v náboženskej tradícii, ktorá však v žiadnom prípade nepodceňuje medicínsku a lekársku starostlivosť o chorých.

Hoci samotná Biblia nepozná slovo karanténa, avšak už v Knihe Levitikus sa píše o podobnej praktike. Pri niektorých nákazlivých chorobách nazývaných aj rana či náказа (*nega*) bolo treba ľudí vyčleniť, aby nenakazili iných. Išlo napr. o prípady kožných chorôb či malomocenstva, ktoré – podľa židovskej náboženskej tradície – boli zdrojom tzv. kultovej nečistoty. Preto postihnutí podobnými nákazami museli byť odlíšení

a mali volať „nečistý, nečistý“ (Lv 13,44), aby avizovali zdravým možné nakazenie. Teda faktickú karanténu praktizovali už v starovekom Izraeli, a to iba preto, aby komunita čím viac eliminovala smrťaciú nákazu. Oddelovanie infikovaných bolo vlastne prejavom ochrany zdravých jedincov. Tito „nečistí“, pochopiteľne, museli trpieť izolovanosť ako vnútornú bolesť a osamotenosť. Pozitívne je, že to mohli vnímať ako ochranu svojich blízkych.

Biblia pozná viacero rôznych slov na chorobu, ale vo väčšine prípadov nevieme presne určiť, o ktoré choroby išlo. Napr. Žalm 41 vyzdvihuje toho, kto pomáha bedárovi. Takému človeku, keď bude sám, Pán poskytne pomoc „na lôžku bolesti (*devaj*)...“, v chorobe (*chali*) sníme z neho všetku slabosť“. I keď nepoznáme presné určenie chorôb, príslub ochrany je povzbudivý! Jeremiáš (8,18) píše o tom, že v úzkosti a žiali aj srdce môže ochorieť: „Žiaľ sa ma zmocňuje, srdce mi je choré (*devaj*).“ Srdce v Biblii znamená myseľ, sídlo a centrum celého vnímania, a teda akoby Jeremiáš uznal, že aj naše zmýšľanie a celkové vnímanie môže byť choré a potrebuje uzdravenie. Kniha žalmov prekvitá podobnými vyjadreniami o vnútornej bolesti, ktorá pochádza aj z rôznych chorôb tela a ducha, resp. o bolesti, ktorá sa rozštrkuje (39,3). Hoci podobné choroby nenakazia ostatných blízkych, jestvuje aj možnosť nakaziť zmýšľanie iných, ak samotný človek postihnutý nejakou chorobou roznáša nákazu nespokojnosti a nevraživosti. Duchovnú karanténu by sme mali vždy dodržiavať. Hrozivým nebezpečenstvom bol ničiaci mor (*dever*) – nielen pre Egypťanov (Ex 9,14), ale

aj pre Izraelitov (Lv 26,25); Pán ním pohrozil Izraelitom za ich neposlušnosť, že ich úplne vyhubí z prísľúbenej zeme (Dt 28,21).

Aj na iných miestach v Písme sa píše o rôznych epidémiách, pred ktorými žiadna obrana nebola účinná. Obracali sa na Boha. Podobný prípad bol aj s Pánovou archou u Filištíncov, ktorí ju vzali Izraelitom. Píše sa, že po všetkých piatich filišťnských mestách, kde archu premiestnili, Pán spôsoboval pohromu (*maggafa*) – vrede, myši a úmrtia ľudí. Trvalo to 7 mesiacov, až kým sa archa nedostala na svoje miesto do *Kirjat-Jearím*, kde dnes stojí kostol zasvätený Panne Márii – ako arche zmluvy. V prípade Filištíncov išlo o istý zázrak zastavenia moru iba vďaka Bohu Izraelitov. Zakončíme dvomi

personálnymi prípadmi. Malomocenstvom bola postihnutá aj Mojžišova sestra Mária, keď iniciovala reptanie proti Mojžišovi. Musela byť v karanténe 7 dní, kým mohla vstúpiť do spoločenstva, ale to iba preto, že Mojžiš sa za ňu prihovárал (Nm 12). Dodnes je v židovskej tradícii mienka, že malomocenstvo je trestom za ohováranie. V prípade dobrého kráľa Ezechiáša, ktorý smrteľne ochorel a mal vrede (*šechin*), uzdravenie bolo sprostredkované prorokovou radou na Pánov príkaz. Kráľovi mali priložiť figovú náplast a ozdravel (2Kr 20,7). Okrem nevyliciteľných pohrôm a bolestí z chorôb

a nútenej osamelosti už i Starý zákon nás teda učí o obozretnosti pred nálezami a o nevyhnutnosti obracať sa k Bohu ako k najvyššiemu lekárovi.

Hlavný rabín ortodoxného mesta *Safed* Šmuel Eliahu odpovedal na otázku o dôvode koronavírusu aj tým, že priniesol so sebou väčšiu výzvu prilnúť k Božiemu slovu. **Keď vidím, ako karanténa vyludňuje aj sväté mesto Jeruzalem, či dokonca jeho krížovú cestu, pýtam sa, či Boh na nás zabudol, alebo či by nám azda karanténa nepomohla vrátiť sa k Bohu a pozorne načúvať jeho slovu.**

Blažej Štrba, biblista

Milovaní, spoločne s vami sa chcem ponoriť do Ježišovho prebodnutého boku a nechať sa objať jeho milosrdnou láskou a pokojom. Áno, pokojom, ktorý je veľkonočným darom vzkrieseného Krista pre tento svet i pre každého jedného z nás. Ponúkam Vám jeden duchovný recept na pokoj v rodine.

Potrebné ingrediencie: čas, ticho, modlitba, viera, nádej, láska, obeta a hlavne vnútorný POKOJ. Žiadnu s týchto ingrediencií nekúpite v obchode, nezískate protekciu, hoc máte aj dosť peňazí. Sú to Božie dary. Tie si od neho môžeme vyprosiť. Boh nám určí aj potrebné množstvo, ktoré budeme potrebovať.

Pracovný postup: Počas každodenného zhonu si treba nájsť stabilný čas pre nášho Pána. Vedieť sa zastaviť a venovať mu tiché chvíle. Len v tísnení je možné hovoriť s Bohom. Nechajme svoju dušu dýchať. Osobná modlitba a adorácia pred Ježišom nám pomôže zahľadiť sa do svojho vnútra a spoznať sám seba. Pokojne

akceptovať svoje obmedzenia. Byť nad vecou a zmieriť sa s tým, že nie som filmový ani rozprávkový hrdina. Odhaliť svoje slabosti, nepotláčať ich a nezatracať sa pre ne. „**Len ten, kto je milosrdný sám k sebe, môže byť dobrý k sebe a ostatným,**“ pripomína známy duchovný autor Anselm Grün.

Po kvalitnej svätej spovedi pozvime Ježiša do svojho srdca a dajme mu prvé miesto. Potom v modlitbe poprosíme o upevnenie a oživenie nášho vzťahu k Bohu. Keď bude v poriadku náš vzťah k Bohu a v našom vnútri zavládne Boží pokoj, potom tento dar bude prenikať aj na ostatných členov rodiny. „**Pán dá silu svojmu ľudu, Pán požehná svoj ľud pokojom**“ (Ž 29,11).

Ďalej si treba prehodnotiť vzájomné vzťahy v rodine. Každý člen rodiny by sa mal rozhodnúť, či bude pre ňu požehnaním alebo zlorečením. Pokúsme sa prelúskat' nasledujúce otázky: Koľko času venujem svojim najbližším? Kedy sme sa otvorene porozprávali? Manželka s manželom, rodičia s deťmi, deti s rodičmi, súrodenci navzájom... Kedy sme sa naposledy spoločne pomodlili? Aká udalosť nás v poslednom čase vzájomne spojila? Ako je to so sviatostným životom v našej rodine? Pristupujeme pravidelne k sviatosti zmierenia a k svätému prijímaniu? Je v našej rodine Sväté písmo len na okrasu, alebo sa ním sýtíme a žijeme podľa neho?

Svätý Serafín hovorieval: „**Nadobudni si vnútorný pokoj a mnohí nájdú pri tebe spásu.**“ Snažme sa preto v každej životnej situácii za-

chovať si hlboký vnútorný pokoj. Nech sa deje čokoľvek. Vložme svoju nádej do rúk Ducha Svätého. Vtedy sa totiž naše vnútro otvára Božiemu Duchu a On dokáže urobiť omnoho viac, ako by sme chceli urobiť vlastnými silami a schopnosťami.

Predstavte si hladinu jazera. Ak je pokojná, dokonale sa na nej odráža slnko, obloha a všetko naokolo. Ak však do jazera hodíme kameň, hladina sa rozčerí a obraz už je nedokonalý a nejasný. Niečo podobné je aj s našou dušou. Ak je v pokoji, dokonale sa v nej odráža Boží obraz. Ak je nepokojná, Boží obraz a pôsobenie Ducha Svätého v nás je narušené. Aj v rodinách prídu rôzne chvíle, ktoré rozčeria naše vzťahy, náš pokoj. Vieme, ako to zvyčajne dopadne, ak reagujeme s nepokojom, v hneve a podráždení. Ak si však upokojíme vnútro, nebudeme sa riadiť len emóciami, ale zapojíme aj rozum, vyriešime mnoho problémov. Ak si chceme zachovať pokoj v každej situácii, vyžaduje si to úžasnú vnútornú silu, vieru, obetu, sebazaprenie, a najmä veľkú lásku. O čo sa snažím v našej rodine? Chcem z nej ťažiť len pre svoje šťastie, alebo chcem robiť šťastnými mojich drahých? Ak to bude vzájomné, vtedy to bude požehnané. Nezabudnime! Láska je najmocnejšia sila na svete, ktorá nikdy nezanikne. Počas pečenia si prečítajte *List Hebrejom 3, 7-19*, kde autor radí, ako vstúpiť do Božieho pokoja. Napokon Vám prajem veľa Božieho požehnania a milostí, aby sa Vám recept podaril. Nezabudnite všetko posypať tvorivosťou, nápaditosťou a štipkou humoru. Dobrú chuť!

**Peter Holbička, dekan farár,
Kysucké Nové Mesto**

Janka Bernáthová – Lehotská

Báseň o požehnanej dlani

Domov, to je dlaň otvorená k nebu
a na nej všetko, na čom záleží,
prvý krok, slovo, prvá láska...
Dlaň, do ktorej nás osud položí.

Domov je svieže jarné ráno,
je tanec v rose, bzukot včiel
v záplave bielych orgovánov,
túžba vzlietnuť aj bez krídiel.

Letné poludnie v tieni stromu,
pohľad upretý ku stráni,
štvorlístok šťastia a v obrúsku
dva krajce chleba od mamy.

Domov, to je aj západ slnka,
čo nosí v sebe každý z nás,
kým schováme ho v prvej vráske
a v márnej túžbe vrátiť čas.

A keď sa zotmie nad krajinou,
hviezdne spiežovce zazvonila
len tým, čo doma usínajú
na čistom lôžku svojho svedomia.
Z básnickej zbierky *Listové tajomstvá*

Opát Suger a zrod gotickej architektúry

Charakteristickú črtu stredovekej Európy predstavuje gotický architektonický štýl. Nádherné gotické chrámy sú roztrúsené po celom kontinente a sú ozdobou aj mnohých miest na Slovensku. Zrod gotického slohu je úzko spojený s históriou benediktínov, konkrétne s menom opáta Sugera z benediktínskeho opátstva Saint-Denis, ktoré je dnes súčasťou severného predmestia Paríža vzdialeného asi desať km od centra francúzskej metropoly. Opát Suger (cca 1081 – 1151) bol kráľovým dôverníkom, učencom s výbornými organizačnými schopnosťami a zároveň podporovateľom umenia s veľkým citom pre krásu. Okolo roku 1135 sa pustil do

veľkej prestavby románskeho kostola Kláštora Saint-Denis, v ktorej boli originálnym spôsobom využité viaceré architektonické prvky charakterizujúce nový gotický

štýl: lomený oblúk, rebrová klenba, rozeta, chórová ochodza a oporné piliere. Bazilika benediktínskeho Kláštora Saint-Denis sa tak považuje za prvú budovu postavenú v gotickom slohu a prototyp tejto architektúry vo Francúzsku a vo svete. Opát Suger nevytvoril architektonické plány baziliky sám, ale opieral sa o prácu

staviteľa alebo staviteľov, ktorých mená dnes už nepoznáme. V každom prípade mu však patrí zásluha za realizáciu novej architektonickej vizie, ktorá sa rozšírila do celej Európy a obdarovala ju kostolmi, ktoré dodnes obdivujeme ako perly stredovekého staviteľského umenia.

o. Ján

Asi všetci v tomto čase čakáme, že niekto s nadšením zvolá: „Heuréka, heuréka, objavil som účinný liek na koronavírus.“ Určite by to potešilo každého, nielen chorých.

Zvolanie „**Heureka!**“ („*Našiel som!*“) prešlo do reči mnohých európskych jazykov. Preslávil sa ním grécky učenec Archimedes (288 - 212 pred Kr.) zo Syrakúz, ktorý nahý (pretože sa práve kúpал, keď objavil vzťah medzi vodou a telesom v nej) bežal po uliciach mesta a od radosti kričal: „Heuréka!“ Jeho objav poznáme ako Archimedov zákon, ktorý sa učí na základnej škole a jeho znenie si pamätáme: *Teleso ponorené do kvapaliny je nadľahčované silou, ktorá sa rovná váhe kvapaliny telesom vytlačenej.* Teda vo vani objavil Archimedov zákon.

Od tých čias sa „Heureka!“ používa ako **výkrik na vyjadrenie radostného nadšenia** z vyriešenia zložitej úlohy, či objavenie novej nepoznanej zákonitosti.

Archimedes bol veľmi nadaný, s jeho menom sú spojené viaceré objavy hlavne v prírodných vedách. Ako to

nezriedka býva, bol tak trochu aj čudák. Nevedel pre svoju sústredenosť na vedu, kedy má jesť, či je deň alebo noc, kedy má ísť spať a podobne.

Žiaľ, stalo sa mu to osudným. Keď rímsky vojvodca Marcellus obsadil so svojím vojskom Syrakúzy, Archimedes to nevnímal, pretože riešil nejaký problém, ktorý mal nakreslený v piesku. Práve v tej chvíli prišiel k nemu rímsky vojak a Archimedes zápalisto na neho kričal: „**Nolite tangere circulos meos!**“ („*Nedotýkajte sa mojich kruhov!*“). Vojak však nemal pre jeho výskumy žiadne pochopenie a zavraždil ho.

Aj tento jeho posledný výrok sa používa dodnes. A **vyjadrujeme ním nesúhlas zásahu iného človeka do našich záležitostí.**

Ak chcete spoznať viac ustálených slovných spojení v bežnej reči, odporúčame prečítať si knihu *Ukryté v slovách*, autorka Jana Skladaná, vydavateľstvo SPN – Mladé letá, 2012.

spracoval o. františek

Výroky, ktoré neodvial ani čas

Buď mlč, alebo povedz niečo, čo je lepšie ako mlčanie. Pytagoras (570 – 496 pred Kr.)

Ak chceš hýbať svetom, pohni sám sebou. Sokrates (469 – 399 pred Kr.)

Nič tak neničí ľudské telo ako trvalá nečinnosť. Aristoteles (384 – 322 pred. Kr.)

Najväčším ziskom zo spravodlivosti je pokoj. Epikuros (341 – 270 pred Kr.)

Najväčším lákadlom pre zlé skutky je nádej na beztrestnosť. Cicero (106 – 43 pred Kr.)

Byť sám sebou a nebyť sám. Seneca (4 pred Kr. - 65 po Kr.)

Lepšia je výčitka od génia ako pochvala od hlupáka. Marcus Aurelius (121 – 180 po Kr.)

Silvester Krčméry: Pravdou proti moci. Príbeh muža, ktorého nezlomili

(Žilina: Artis Omnis, 2014; 416 strán)

V Regule sv. Benedikta sa píše: „Pri stole bratov nesmie chýbať čítanie.“ Obedy v našom mníšskom refektári preto vždy sprevádza čítanie, ktoré má povzbudzovať srdce a myseľ členov spoločenstva.

Od nového roka sme čítali svedectvo o živote v komunistickom väzení známeho slovenského katolíckeho disidenta Silvestra Krčméryho (5. 8. 1924 – 10. 9. 2013). Krčméryho zatkli v roku 1951 a po troch rokoch vyšetrovacej väzby ho odsúdili za velezradu na štrnásť rokov väzenia. Po desiatich rokoch prežitých vo viacerých väzeniach a pracovných táboroch bol prepustený (1964). Jeho „zločin“ spočíval v organizovaní laického apoštolátu, tzv. Katolíckej

akcie, s cieľom usilovať o obnovu kresťanskej viery na Slovensku.

Asi najznámejší Krčméryho výrok pochádza z jeho záverečnej reči na súdnom pojednávaní v Trenčíne, z ktorého vychádza názov knihy: „Vy máte v rukách moc, ale my máme pravdu!“ Krčméry-

ho spomienky z väzenia sú skutočne svedectvom muža, ktorý silou Kristovej pravdy dokázal obstáť v skúške prenasledovania, nespravodlivosti, neslobody a utrpenia.

Autor inšpiruje čitateľa svojou disciplínou a rozhodnosťou v zápase o vieru uprostred ťažkých podmienok vyšetrovania a väzenia, čerpajúc silu od Boha, ktorému dal vo svojom živote nespochybniteľné prvé miesto.

Naučil som sa skrátka občas nemyslieť logicky, zavrieť oči ako Peter a vrhnúť sa do

mora (porov. Jn 21,7), t. j. vrhnúť sa do akejsi fyzickej neistoty a duchovnej priepasti, za ktorou už len viera videla náručie Božie. To, čo svetská skúsenosť považovala za istotu, často zlyhalo. To, čo považovala svetská logika za chiméru – viera, malo pevnejší základ. Čím viac som sa oň opieral, tým som bol pevnejší aj ja (Pravdou proti moci, s. 81).

*Buď vďačný,
keď ťa Boh položí
na svoju nákovu.*

*Znamená to,
že ťa ešte chce použiť
ako svoj nástroj.*

Max Lucado

HROZNÁ „reč“ čísel

Worldometer nepretržite podáva štatistiky z mnohých oblastí života celého sveta. Vyberáme (k 30. 3. 2020 o 15.00 h):

7 774 378 195	Súčasná svetová populácia
34 382 800	Narodenia tento rok
14 434 723	Úmrtia tento rok
101 102	Úmrtia dnes
19 224	Ľudia, ktorí zomreli od hladu dnes
35 302	Úmrtia na COVID-19 doteraz
1 270	Úmrtia na COVID-19 dnes

Všetky čísla sa s postupujúcim časom zväčšujú. A čo z toho vyplýva?

Na konci každého dňa sa údaj o úmrtí ľudí od hladu „zastaví“ na číslе okolo 30 000.

Hrozně! Denne zomrie od hladu okolo 30 000 ľudí!

Trochu jednoduchých počtov. Keď zaokrúhlime, že od začiatku roka ubehlo 100 dní, tak: $30\,000 \times 100 = 3\,000\,000$.

Teda od začiatku roka zomreli 3 MILIÓNY ľudí od hladu!!!

A na koronavírus zomrelo 40 tisíc ľudí.

Všetky médiá sú plné správ o šíriacej sa epidémii, ale o hroznej skutočnosti, že od začiatku roka zomreli od hladu milióny ľudí, nie je skoro ani veta. Na záchranu hladujúcich je dostupný liek, treba im dať chlieb.

To číslo usvedčuje z tvrdosti srdca mnohých.

Treba to zmeniť – zmeniť srdce celého

sveta, to znamená srdce každého z nás.

o. františek

Janka Bernáthová – Lehotská

Bolesť

Priviazala ma k sebe ostrou skúškou
a už ma drží, už ma nepustí.

Vraj oddanou mi bude družkou
na ceste k vlastnej priepasti.

Ovinula ma ramenami vzdychu,
dúfajúc, že som bezmocná.

Tak spriadala mi pavučinu tichú,
hodvábny padák na dno dna,
kde pochová ma ako mramor ťažký
v marase smútku kaluže...

Ale duša má predsa krídla vážky
a bolesť s tým nič nezmože!

Úsmev cez slzy je víťazstvo v malom.
Silou vôle sa ubránim.

Predbehnem bolesť krívajúcim cvalom
a s každým novým svitáním
vzdialim sa od nej aspoň o myšlienku,
že ešte vládzem, ešte smiem...

Trhám jej putá ako stužku tenkú,
bolesť nemôže spútať sen.

Z básnickej zbierky Nádej na dne slzy

6. 1. - Zjavenie Pána

Po slávnostnej sv. omši sme sa zhromaždili spolu s prítomnými veriacimi vo foajé, kde sa začal obrad požehnania všetkých kláštorných priestorov. O. prior Vladimír priblížil význam trojkraľového požehnania príbytkov a viedol obrad. Počas samotného aktu požehnávania, mnísi spolu s veriacimi spievali nábožné piesne. Požehnanie nám má pripomínať, že sme pod neustálou Božou ochrannou.

7. 1.

Br. Rastislav M. a br. Július absolvovali prvú skúšku habitu u našej krajčírky v Zákamennom, nakoľko sa obliečka bratov nezvratne rýchlo približuje.

11. 1.

Už „tradične“ sa stretávame so všetkými brigádnikmi na spoločnej ďakovnej sv. omši, ktorú svojim spevom sprevádza ženský spevácky zbor Belius a fujaristi – Moja fujarôčka. Spevy a melódie doznievali aj po sv. omši v krátkom koncerte, za ktorým nasledovalo spoločné agapé.

25. 1. - Obrátenie sv. Pavla

Dnes sme sa v Miękinie (Poľsko) rozlúčili s pani Henrykou matkou o. Cypriána. Mama o. Cypriána po dlhom, ale statočnom boji, zomrela len týždeň pred prvými mníšskymi sľubmi svojho syna v benediktínskom kláštore v Sampore. Pohrebu sa zúčastnili o. Vladimír, o. Blažej a br. Marián.

2. 2. - Deň Zasväteného života

Dôležitá udalosť pre komunitu: O. Ján po roku opäť obnovil svoje časné sľuby a o. Cyprián zložil prvé sľuby na dobu jedného roka.

Prvé sľuby o. Cypriána

10. 2. - Svätá Školastika

Obliečkou do habitu začali svoj noviciát br. Július, rodák z Piešťan a br. Rastislav Mária z Liptovských Sliachov. Tento obrad sa koná po roku „skúšky“ od vstupu do kláštora.

10. - 14. 3.

V týchto dňoch si slovenskí biskupi pod vedením o. priora Vladimíra konali svoje duchovné cvičenia v Čičmanoch. Témou bol citát z 11. kap. Jánovho evanjelia: „Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý.“

(Br. Svorad M. z kláštornej kroniky)

Obliečka novicov br. Júliusa (vľavo) a br. Rastislava Márie

Aspoň v krátkosti popíšem pracovné aktivity na prístavbe v tomto roku:

Za pomoci mnohých dobrovoľníkov sme **vy-maľovali celú prístavbu**.

Firma Bayus **zhotovila a osadila vnútorné dvere**.

Pod vedením o. Michala Márie a za pomoci elektrikárov z Oravy, Krupiny a iných miest sme **namontovali vypínače, zásuvky a svietidlá**.

Takmer kompletne sme už **zabudovali sanitu** v celom objekte. Okrem firmy Unimat nám výrazne brigádnicky pomohli vodári z Novej Bane a Zvolena.

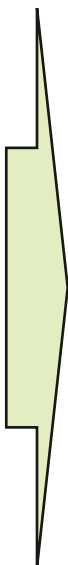

Od začiatku roka s prestávkami firma Horník **do-končuje a kompletizuje strojovňu kotolne**.

Kováči z Dolného Kubína **zhotovili zábradlia na schodištiach**.

Za častej pomoci žien zo Sliača, Dobrej Nivy, Námestova, Žiliny, Novej Bane a iných lokalít **pre-biehajú upratovacie a čistiace práce**, ktoré, ako sa hovorí, nemajú konca.

Všetkým zamestnancom firiem, všetkým pomocníkom a brigádnikom, ktorí nám pomáhajú, veľké Pán Boh zaplať!

Na obrázkoch môžete nájsť rozdiely medzi decembrom 2019 a aprílom 2020.

Počet „nakazených“ vírusom ducha sv. Benedikta sa zvýši na 25.

„Oblátska rodina“, tak možno nazvať spoločenstvo ľudí, ktorým benediktínska spiritualita prirástla k srdcu. Ľudí, ktorí sa vybrali na životnú duchovnú cestu podľa hesla ora et labora. Sme ľudia „zvonku“, nežijeme v kláštore, máme svoje rodiny, zamestnanie, aktívny život vo farnostiach, kde žijeme. Benediktínska cesta je pre nás v kladnom zmysle akoby „vírusom“, ktorý ovplyvňuje všetky naše činnosti, postoje, vzťahy.

Tak poďme sa spolu pozrieť na našu oblátsku „genealógiu“. Začiatky oblátskej rodiny sa datujú na deň 26. február 2011, keď začala svoju formáciu 1. generácia oblátov a na sviatok sv. Benedikta 11. júla 2012 zložilo prísľuby prvých 5 členov oblátskej rodiny.

Formácia nových kandidátov na oblaturu začala v jeseni 2013 a taktiež

v deň slávnosti sv. Benedikta 11. júla 2014 vyjadrilo oblátskymi prísľubmi žiť svoj život podľa Regule sv. Benedikta 6 nových členov už 2. generácie. Oblátska rodina mala spolu 11 členov.

Svitane na ďalší nárast počtu benediktínskych oblátov nastalo v januári 2016, keď počas oblátskych duchovných cvičení noví kandidáti na oblaturu žiadali o vstup do formácie. Oblatura nových členov bola spečatená 11. júla 2017 prijatím 5 nových oblátov už 3. generácie.

Do dnešného dňa má oblátske spoločenstvo pri benediktínskom kláštore v Sampore 16 členov. No nie dlho, pretože v decembri 2018 vstúpilo do formácie 9 nových kandidátov, ktorí mali tohto roku 21. marca 2020 v deň prechodu sv. Benedikta do neba skladať svoje oblátske prísľuby. No pre prísne preventívne opatrenia proti šíreniu koronavírusu bola táto slávnosť odvolaná. Máme pevnú nádej, že

Obláti na duchovných cvičeniach 2020

po ukončení tejto situácie sa nájde vhodná príležitosť, kedy naša oblátska rodina prijme svoju 4. generáciu, 9 nových členov.

Hoci v našom materskom kláštore nežijeme, pravidelne 1-krát do mesiaca doň zo „sveta“ prichádzame, aby sme sa občerstvili v modlitbe, povzbudili sa navzájom, prispeli malou službou práce

v každodennom chode kláštora a načerpali nové impulzy mníšskej spirituality pre náš osobný život. Veľkým darom od otcov benediktínov je každoročne ponúkaná možnosť duchovných cvičení.

Tento rok sa oblátske duchovné cvičenia (DC) konali v dňoch 30. 1. – 2. 2. 2020. Viedol ich prefekt pre oblatúru o. Jozef Brodňanský, OSB na tému *Askéza*. Až teraz, v tejto situácii si uvedomujem, ako prorocky zvolil túto tému. Takmer ako vždy, o. Jozef minul naše klamlivé očakávania, keď nám oznámil tému DC. Ukázal nám iný pohľad na askézu, ako sme boli zvyknutí. Verš, ktorý nám exercitátor často pripomínal – „*Počiatkom ovocia je kvet a počiatkom askézy je miernosť*“, sám hovorí o tomto paradoxe.

„*Pravá radosť z námahy je darom askézy. Askéza je očistenie srdca, modlitby a života. Pravá askéza je proti umenšovaniu človeka. Každé týranie tela je úlet. Askéza ako zástupné pokánie má byť darom lásky pre toho druhého, nie sebecka. Ja to dám, ja to vydržím. Askézou ovládame hnev,*

Kandidáti oblatúry 2020

ktorý je vínom démonov.“ To je zopár myšlienok, ktoré odznali na našich DC a pomohli nám tak odkryť pravú tvár askézy. Sme všetci veľmi vďační za tento požehnaný prežitý čas uprostred otcov a bratov benediktínov v Sampore. Naše DC boli vo svojom závere obohatené tým, že sme mohli byť účastní slávnosti skladania prvých rehoľných sľubov o. Cypriána a obnovenia rehoľných sľubov o. Jána. Ďakujeme, že sme mohli okúsiť trochu z ich nesmiernej radosti, prameniacej zo slobodného rozhodnutia úplne žiť pre Pána.

Na záver sa chcem podeliť s jednou myšlienkou z predslovu knihy „In sinu Jesu“, ktorú sme mali ponúknuť na lectio divina počas DC. Veľmi ma zaujala a taktiež ponúka určitú formu askézy.

Pre každého kresťana platí, že jeho viera opustí rovinu smutného snaženia a stane sa radostnou a plodnou iba vtedy, keď bude sebaodovzdanie predchádzať službe, počúvanie Pána predchádzať hlásaniu Pána a mlčanie predchádzať slovu.

A NA ZÁVER ŠTYRI RADOSTNÉ SPRÁVY

Predstavenie postulanta

Volám sa Peter Dupkala, mám 28 rokov a pochádzam zo Žiliny. Mám jedného súrodenca, o rok mladšieho brata. V Žiline som okrem strednej školy absolvoval aj štúdium elektroenergetiky na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Štúdium na elektrotechnickej fakulte bolo pre mňa vhodným časom, aby som mohol premýšľať nad otázkou výberu budúceho povolania.

Sviatok Obrátenia sv. Pavla (25. január) sa pre mňa v benediktínskom Kláštore Premenenia Pána v Sampore stal dňom začatia ročného postulátu. Momentálne som tak konventuálne najmladší člen spoločenstva.

Oznam

Dňa 25. mája 2020 bude naše mníšske spoločenstvo sláviť 10. výročie posviacky chrámu. Pri tejto príležitosti bude požehnaná nová klauzúrna časť kláštornej budovy. Vzhľadom na súčasné obmedzenia verejných zhromaždení v dôsledku pandémie koronavírusu COVID-19 v danej chvíli nevieme potvrdiť, či budeme môcť sláviť tento deň s vami, alebo len v kruhu členov nášho spoločenstva. Aktuálne informácie poskytneme v špeciálnom čísle nášho občasnika *Estote Benedicti*, ktoré plánujeme vydať k pripravovanej slávnosti.

Nová kniha

K desiatemu výročiu posvätenia chrámu bude vydaná knižná publikácia **Slovo v obraze**. Podrobnejšie informácia na priloženej záložke.

Veľkonočné trojdnie

Nepochybujeme o tom, že cez obrady prenášané médiami, dostanete bohaté povzbudenie, ale chceme vás uistiť o našich modlitbách a všetky sv. omše v týchto dňoch obetujeme za vás a vaše úmysly. (o. Vladimír a o. František)

2 z daní

S prosbou na vás sa uchádzame
o vaše kladné rozhodnutie pre
OZ kvet AbvvoB.

IČO/SID: 45024979

Právna forma: Občianske
združenie

Názov: kvet "AbvvoB"

Sídlo: 96231 Sampor,

Kláštor Premenenia Pána, Sampor 50

Viac informácií
a tlačivá na stránke:

www.dvepercenta.sk

Kontakty na nás

Adresa: Kláštor Premenenia Pána, Sampor 50, 962 31 Sliač

Tel. č.: 0903 982 470, 0915 800 124

Email: benediktini@benediktini.sk

Web: www.benediktini.sk

IBAN: SK18 7500 0000 0040 0856 1679

Estote benedicti, č. 26, 12. 4. 2020.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

Redakcia: o. František Štrba OSB, br. Juraj Paľov OSBnov.

Grafická úprava: o. Michal Mária Kukuča OSB.

Dvojnásobné úprimné priznanie

Priznávam, že predposledná strana sa mi nikdy netvorila ľahko. Dôvody sú hlavne dva:

1. Texty sa už „minuli“, a tak býva problém, čo tam ešte napísať.
2. Často tam dávame šek a to nerobí radosť ani vám, ani mne...

Snažil som sa to vždy aspoň trochu zmierniť – „zatieniť šek“ priloženým obrázkom. Tomu sme zostali verní i v tomto čísle, snáď sa vám bude obrázok páčiť.

Vzhľadom na zlú situáciu sme „zloženku“ nevložili. Dúfam, že to bude aspoň trochu poľahčujúca okolnosť.

Priznávame však, že na úplné dokončenie nám financie ešte chýbajú.

A tak v pokore a v nádeji odvažujeme sa vysloviť:

„Ak môžete, pomôžte nám, prosíme!“

Vopred ďakujeme, a ak chcete predsa reagovať, uvádzam môj kontakt: 0910 655 737.

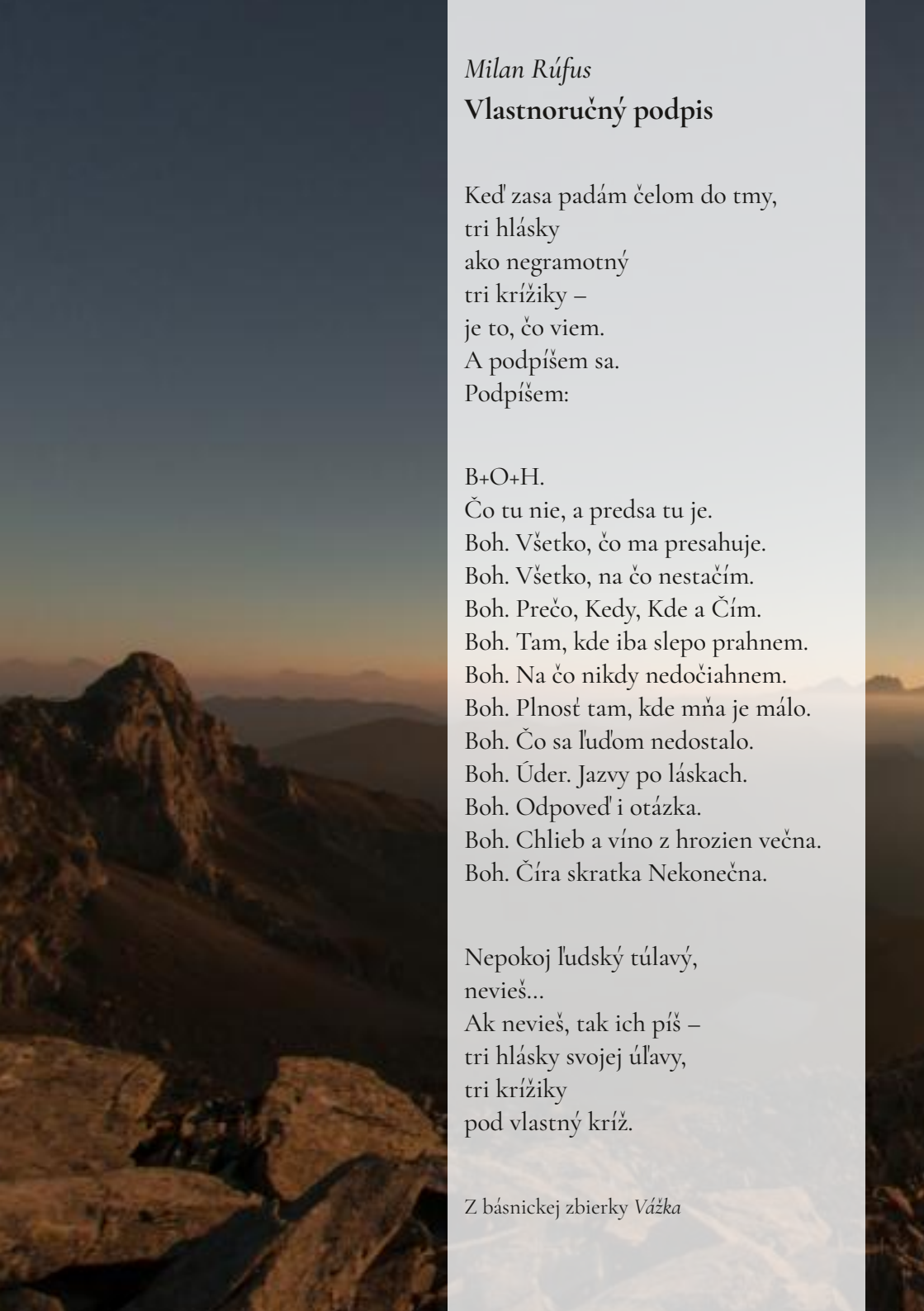
V duchu volám a prosím:

**„Bože, ochráň a odmeň tento Tvoj ľud
a daj, nech sa cíti ako v Tvojom náručí.“**

otec františek

Nepredajné.

Milan Rúfus

Vlastnoručný podpis

Ked' zasa padám čelom do tmy,
tri hlásky
ako negramotný
tri krížiky –
je to, čo viem.
A podpíšem sa.
Podpíšem:

B+O+H.

Čo tu nie, a predsa tu je.
Boh. Všetko, čo ma presahuje.
Boh. Všetko, na čo nestačím.
Boh. Prečo, Kedy, Kde a Čím.
Boh. Tam, kde iba slepo prahnem.
Boh. Na čo nikdy nedočiahnem.
Boh. Plnosť tam, kde mňa je málo.
Boh. Čo sa ľuďom nedostalo.
Boh. Úder. Jazvy po láskach.
Boh. Odpoveď i otázka.
Boh. Chlieb a víno z hroziev večna.
Boh. Číra skratka Nekonečna.

Nepokoj ľudský túlavý,
nevieš...

Ak nevieš, tak ich píš –
tri hlásky svojej úľavy,
tri krížiky
pod vlastný kríž.

Z básnickej zbierky *Vážka*